

مفهوم اسم مستأثر در اندیشه امام خمینی

زهرا ملکی^۱

۱- استادیار نهاد رهبری در دانشگاه‌های استان تهران و دانشجوی دکتری الهیات گرایش ادیان و عرفان تطبیقی دانشگاه آزاد اسلامی واحد یادگار امام خمینی (ره) شهرری

چکیده

این نوشتار مروری است بر مفهوم اسم مستأثر نزد امام خمینی که نمونه‌ای از رهیافت‌های ارزشمند ایشان در عرفان نظری محسوب می‌شود. از دیدگاه امام هیچ اسمی بدون مظهریت در عالم نیست و برای اسم مستأثر - از آن حیث که اسم است - در عالم مظهري است؛ لیکن آن مظهر نیز مستأثر و در عالم غیب نزد ذات احدیت (ساحت غیب مطلق و تجلی احدی پروردگار) است و کسی جز خداوند متعال به آن علم ندارد. بنابراین برای جهان هستی نصیبی از حضرت احدیت است که آن سر مستأثر عندالله بوده و نصیبی از واحدیت است که اسم مستأثر در باطن آن منظویست و جز برای اولیاء برحق پروردگار درک آن میسر نمی‌گردد. این مقوله از معدود تفاوت نظرهای ایشان با علامه شاه آبادی است که معتقدند اسم مستأثر همان ذات احدیه مطلقه است که در ساحت واحدیت پروردگار و عرصه ظهور اسماء و صفات الهی اثری برای آن نیست. کار تحقیق به روش مطالعه کتابخانه‌ای و تجزیه و تحلیل داده‌ها صورت گرفته است.

کلمات کلیدی: اسماء و صفات الهی، اسم مستأثر، اسم اعظم، امام خمینی